

ZALAEGRSZEG MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERÉTŐL

☒ 8901 Zalaegerszeg, Kossuth L.u.17-19. ☎ 92/502-106, fax: 92/311-474
Email: mayor@zalaegerszeg.hu

..... napirendi pont

ELŐTERJESZTÉS

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlése
2016. május 12-i ülésére

Tárgy: Tájékoztató a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról

Előterjesztő: Balaicz Zoltán polgármester

Készítette: Humánigazgatási Osztály
Hutnik Eszter intézményfenntartó szakreferens
Szociális és Igazgatási Osztály
Németh Gyuláné csoportvezető
Zalaegerszegi Család- és Gyermekjóléti Központ
Zsolnai Judit intézményvezető

Tárgyalta: Szociális, Lakás és Egészségügyi Bizottság
Oktatási, Kulturális, Ifjúsági és Sport Bizottság
Roma Nemzetiségi Önkormányzat

Törvényességi, tartalmi és formai szempontból ellenőrizte: Önkormányzati Osztály

Tisztelt Közgyűlés!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése szerint „A települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.”

A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményeit - a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. sz. melléklete - az alábbiak szerint határozza meg:

- „1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:
  - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
  - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
  - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
  - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
  - gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.
- 4-5.
6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.
7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).
8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.
9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, dropprevenció stb.)”

A fenti melléklet 4. és 5. pontja 2013. január 01. napjától hatályon kívül helyezésre került, mivel az érintett hatóságok ezen időponttól a Zalaegerszegi Járási Hivatalhoz tartoznak.

A jelzett tartalmi követelmények figyelembevételével készítettük el a gyermekvédelem helyzetéről szóló 2015. évi beszámolót.

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének¹ megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A pénzbeli és természetbeni ellátások közül a helyi önkormányzat a gyermekvédelmi törvény alapján a *rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt* és az *óvodáztatási támogatást* köteles biztosítani. 2016. január 01-től ez utóbbi ellátás helyébe lépett a gyermekétkeztetési támogatás, mely önként vállalt feladat. Ezen felül 2015. évben a helyi rendeletben meghatározott módon és feltételek szerint a képviselő testület a gyermek és fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel pénzbeli támogatást állapított meg.

Erre a február végéig hatályos szabályozás alapján eseti, egy alkalomra szóló kifizetesként *önkormányzati segély*, március elsejétől pedig *települési támogatás keretében nyújtott átmeneti segély* és *egyszeri nevelési juttatás* formájában került sor. Így különösen azoknak a családokat indokolt támogatni, akik betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartáshoz, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások - vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak.

Rendszeres pénzbeli támogatásként a *rendszeres gyermekvédelmi segély* és a *Bursa Hungarica ösztöndíj*, természetben nyújtott támogatásként *gyermekétkeztetési támogatás* megállapítását tette lehetővé az önkormányzati rendelet.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások körébe tartozik a gyermekjóléti szolgáltatás, a gyermekek napközbeni ellátása (bölcsődei ellátás, családi napközi, házi gyermekfelügyelet) és a gyermekek átmeneti gondozása (helyettes szülő, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona).

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátás nem az önkormányzat hatáskörébe tartozó feladat.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések a gyámhivatal hatáskörébe tartoznak. (a gyermekek védelembe vételével kapcsolatos feladatok, a családba fogadás, az átmeneti és tartós nevelésbe vétel, nevelési felügyelet elrendelése, utógondozás, az utógondozói ellátás elrendelése, az ideiglenes hatályú elhelyezés)

A gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el az egészségügyi szolgáltatást nyújtók (házi orvos, védőnői szolgálat); a család- és gyermekjóléti központok; a köznevelési intézmények; a rendőrség; az ügyészség; a bíróság; a pártfogó felügyelői szolgálat, az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek, a menekülteket befogadó állomás,

---

¹ veszélyeztetettség: Gyvt. 5. § n): olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza

a menekültek átmeneti szállása, a társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok, a munkaügyi hatóság.

A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében a gyermekvédelmi rendszerben közreműködő személyek, szolgáltatók, intézmények, hatóságok kötelesek egymással együttműködni, egymást kölcsönösen tájékoztatni. (pl. jelzőrendszer útján)

I. DEMOGRÁFIAI ADATOK:

Zalaegerszeg lakónépessége az elmúlt 9 év statisztikai adatai alapján valamelyest csökkenő tendenciát mutat. 2006. év óta folyamatosan csökken a születések száma, ugyanakkor a halálozások száma 2006-tól viszont folyamatosan emelkedik és trendszerűen meghaladja a születések számát, melynek eredményeképpen 2006. év óta folyamatosan csökkent a város lakossága.

A zalaegerszegi népesség megoszlása 2006-2015.

2006. december 31.				2011. december 31.				2015. december 31.			
Életkor [év]	Férfi	Nő	Összesen	Összesen	Férfi	Nő	Összesen	Életkor [év]	Férfi	Nő	Összesen
0-14	4016	3692	7708	0-14	3800	3512	7312	0-14	3730	3526	7256
15-17	1022	1000	2022	15-17	883	805	1688	15-17	731	642	1373
18-24	2735	2565	5300	18-24	2394	2236	4630	18-24	2138	1956	4094
25-29	2565	2506	5071	25-29	1992	1914	3906	25-29	1808	1692	3500
30-34	2774	2662	5436	30-34	2464	2453	4917	30-34	1983	1972	3955
35-39	2165	2101	4266	35-39	2700	2631	5331	35-39	2595	2547	5142
40-44	1736	1865	3601	40-44	2133	2126	4259	40-44	2528	2472	5000
45-49	2013	2313	4326	45-49	1710	1848	3558	45-49	2040	2025	4065
50-54	2414	2994	5408	50-54	1920	2279	4199	50-54	1689	1941	3630
55-59	2143	2473	4616	55-59	2318	2910	5228	55-59	1937	2391	4328
60-64	1564	1888	3452	60-64	1961	2392	4353	60-64	2148	2763	4911
65-69	1170	1667	2837	65-69	1380	1813	3193	65-69	1709	2211	3920
70-74	939	1396	2335	70-74	967	1553	2520	70-74	1150	1654	2804
75-	1251	2453	3704	75-	1419	2759	4178	75-	1520	3040	4560
Összesen:	28507	31575	60082	Összesen:	28030	31242	59272	Összesen:	27706	30832	58538

Forrás: Zalaegerszeg Megyei Jogú Város népesség nyilvántartása

A korosztályok aránya átrendeződést mutat: a fiatal népesség aránya folyamatosan és jelentős mértékben csökken, a 35-49 évesek aránya enyhe növekedést, míg az 50-59 évesek aránya

enyhe csökkenést mutat, az időskorú lakosság aránya trendszerűen és jelentős mértékben emelkedik, ez a tendencia egy előregedő zalaegerszegi társadalom képét vetíti előre.

A 0-14 éves korú népesség aránya a 2006. évi 12,8 %-ról, 2015-re 12,4 %-ra, illetve a 15-17 éves korú népesség aránya 3,4%-ról 2,3%-ra csökkent, ugyanakkor a 60 év felettek aránya ugyanezen időszak alatt 20,5 %-ról 27,7 %-ra emelkedett 2015. évre.

Az egyik jellemző probléma, hogy a nagyobb létszámú fiatal korosztálytól várt magasabb gyermekvállalás nem valósult meg, jelentős hányaduk még a házasságkötésig, vagy a tartós együttélésig sem jutott el. Kisebb korrekció, pozitív változás még megvalósulhat, ha a még az ugyan csökkenő tendenciát mutató, de viszonylag még mindig magas létszámú 18-35 éves korosztály Zalaegerszegen marad. Ennek feltétele, hogy kedvezményekkel lakáshoz juthat, jövedelmező állást talál, vagy vállalkozásba kezd, és nem túlzottan későn házasodik, mert a késői családalapítás alapvetően negatív hatással van a gyermekvállalásra. A segítségnyújtás ebben az esetben döntően komplex társadalompolitikai intézkedésekkel, a fiatal családok preferálásával valósítható meg.

II. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL NYÚJTOTT PÉNZBELI ÉS TERMÉSZETBENI GYERMEKVÉDELMI ELLÁTÁSOK:

A pénzbeli és természetben nyújtott ellátások célja, hogy a nehéz anyagi körülmények között élő családok terheit csökkentse, az ilyen családban élő gyermekek hátrányos helyzetét mérsékelje, illetve anyagi okok miatt egyetlen gyermeket se kelljen kiemelni a családjából.

A számukra nyújtható ellátások rendszere az elmúlt évben sem maradt változatlan. Az óvodáztatási támogatásra vonatkozó rendelkezések a kötelező óvodáztatás bevezetésével összefüggésben 2015. szeptember 1-jével hatályon kívül helyezésre kerültek a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényből, helyébe lépett 2016. január 01-től a gyermekétkeztetési támogatás, mely önként vállalt feladat.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 2015. március 1-jétől megújította a szociális támogatások rendszerét. Ehhez kapcsolódóan a képviselő-testületeknek az általuk nyújtott, összefoglaló néven települési támogatásnak nevezett ellátásokról új rendeletet kellett alkotniuk 2015. február 28-ig.

A Gyvt-ben szabályozott, a gyermekek védelmét szolgáló pénzbeli és természetbeni ellátások, melyek fedezetét a központi költségvetés teljes egészében biztosítja, az alábbiak:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- óvodáztatási támogatás (2015. június 30-ig)

A Gyvt. 18. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlése a gyermekek védelme, veszélyeztetettségének megelőzése, illetve megszüntetése érdekében nyújtott gyermekvédelmi ellátásokat a 2015. február 28-ig hatályos a pénzbeli és természetben nyújtott szociális, valamint gyermekvédelmi ellátásokról szóló 25/2006. (VI.15.) önkormányzati rendeletében, 2015. március 1-től pedig a települési támogatásról és a gyermekvédelmi ellátásokról szóló 3/2015. (II.13.) számú önkormányzati rendeletében szabályozta.

Ezek alapján az év során saját költségvetéséből az alábbi támogatásokat nyújtotta:

- önkormányzati segély, ill. átmeneti segély,
- egyszeri nevelési juttatás,

- rendszeres gyermekvédelmi segély,
- gyermekétkeztetési támogatás,
- Bursa Hungarica ösztöndíj.

II. 1. A gyermekvédelmi törvényben szabályozott ellátások

II. 1. 1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítását nevelési-oktatási intézmény, gyámhatóság, más családvédelemmel foglalkozó intézmény, illetve természetes személy vagy a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó társadalmi szervezet is kezdeményezheti. A jogosultságot a szülő, a gyám, vagy a nagykorú gyermek részére lehet megállapítani. Kedvezményben részesülhet:

- a kiskorú,
- a nagykorú, 23 évesnél fiatalabb, a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató gyermek,
- a 25 évesnél fiatalabb, felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató gyermek.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt azok a gyermeket gondozó családok vehetik igénybe, ahol az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének (a továbbiakban: nyugdíjminimum) 130 %-át (37.050 Ft). Azokban az esetekben, amikor a gyermeket a törvényes képviselő egyedül neveli, a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, 23 év alatti és középiskola nappali tagozatán, vagy 25 év alatti és felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul, a rászorultság jövedelmi határa a nyugdíjminimum 140 %-a (39.900 Ft).

A jogosultságnak vagyoni feltétele is van: a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó vagyon (hasznosítható ingatlan, jármű, vagyoni értékű jog) értéke nem haladhatja meg külön-külön számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének (28.500,-Ft) húszszorosát (570.000,-Ft), vagy együtt számítva annak hetvenszerezését (1.995.000,-Ft). Nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben a szülő vagy a tartásra köteles más törvényes képviselő életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általuk lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra vagy tartós betegségre tekintettel fenntartott gépjármű.

A jegyző a kedvezményt egy évre, de legfeljebb a gyermek 23., ill. 25. életévének betöltéséig állapítja meg.

A támogatás természetbeni ellátás, mellyel az óvodás, bölcsődés és általános iskolás korúak a gyermekétkeztetést ingyenesen, a középiskolások féláron vehetik igénybe, továbbá egyéb kedvezményekre (pl.: ingyenes tankönyvre) is jogosultak. Ezen felül két alkalommal (augusztusban és novemberben) külön kérelem nélkül természetbeni támogatást kapnak Erzsébet utalvány formájában. Ennek összege gyermekenként 5.800 Ft. Az utalvány fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására használható fel.

2016. január 01-től új kedvezményként bevezetésre került a szünidei gyermekétkeztetés.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítására az év során 1227 gyermek esetében került sor. Ez a szám 13 %-kal marad el a megelőző évitől (1441). Közülük 522 volt az új igénylő, míg 705 esetben a lejárt jogosultság meghosszabbítását kérték. Elutasításra tíz gyermek esetében került sor, ebből nyolcnál a törvényben meghatározottnál magasabb egy főre jutó jövedelem, míg két nagykorú gyermeknél egyéb jogosultsági feltétel hiánya okán.

Erzsébet utalványt augusztus végén 936, november végén pedig 918 gyermek szülője vehetett kézhez. Összesen 10.753 eFt állami támogatás jutott ilyen módon a legrosszabb anyagi helyzetben lévő családokhoz. Az utalványok 780.644,-Ft összegű kézbesítési díja az önkormányzat költsége volt.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, a gyermek tartására köteles családba fogadó gyámul kirendelt hozzátartozó *pénzbeli ellátást* igényelhet, ha nyugellátásban, időskorúak járadékában, illetve egyéb nyugdíjszerű ellátásban részesül. Összege havi 6.270 Ft, a jogosultság megállapítását azonban nem igényelték.

II. 1. 2. Óvodáztatási támogatás

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 2015. szeptember 1-jétől kötelezővé tette az óvodai nevelést. E törvény 8.§ (2) bekezdése szerint *„A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson vesz részt”*. Ezzel megszűnt az óvodáztatási támogatás indokoltsága is, hiszen azzal a céllal vezette be a jogalkotó, hogy ösztönözze a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket nevelő szülőket arra, hogy minél korábbi életkorban írassák be a gyermeküket az óvodába.

A támogatás megállapítása iránt új kérelmet 2015. június 4-éig lehetett benyújtani. Erre egy gyermek esetében került sor. Az ő jogán 2015 júniusában 20.000,-Ft támogatásban részesült a szülő.

II.1. 3. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása

A szabályozás értelmében a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet szempontjából meghatározó tényezők: a család nehéz anyagi helyzete, amit a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igazol; a szülő, vagy családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége; alacsony foglalkoztatottsága; az elégtelen lakáskörülmények; a szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben élés ténye.

Abban az esetben, ha a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságon kívül egy további feltétel megléte megállapítható, az a hátrányos helyzet, ha két további feltétel megvalósul, az a halmozottan hátrányos helyzet fennállását jelenti. Továbbá a nevelésbe vétel, valamint a tanulói, hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt számára nyújtott utógondozói ellátás önmagában megalapozza a halmozottan hátrányos helyzet fennállását.

Amennyiben a jogosultságot a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény alapozza meg, a jegyző hatáskörébe tartozik a gyermek hátrányos, vagy halmozottan hátrányos helyzetének megállapítása. Befejező időpontja azonos a kedvezményével.

Az elmúlt évben a jegyző 52 hátrányos helyzetű és 51 halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket jogosultságát állapította meg. Ebből a hátrányos helyzetet döntően (48 esetben) a szülő alacsony iskolai végzettsége, míg 4 esetben munkanélkülisége alapozta meg. Az esetek két harmadában (39 esetben) is e két ok együttes fennállása miatt történt a halmozottan hátrányos helyzet megállapítása. Az iskolai végzettség és az elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények miatt 10 gyermek veszélyeztetettségé kiemelkedő, 2 gyermek fejlődését pedig mindhárom körülmény hátráltatja.

II. 2. Az önkormányzat rendeletében szabályozott gyermekvédelmi ellátások:

- önkormányzati segély (2015. február 28-ig),
ill. átmeneti segély (2015. március 01-től),
- egyszeri nevelési juttatás (2015. március 01-től),
- rendszeres gyermekvédelmi segély,
- gyermekékeztetési támogatás (2015. március 01-től),
- Bursa Hungarica ösztöndíj.

II.2.1. Önkormányzati segély - átmeneti segély

A gyermeknevelés kiadásaihoz önkormányzati segélyt, majd márciustól települési támogatásként átmeneti segélyt 9 alkalommal állapítottunk meg. Az alacsony szám annak tudható be, hogy a gyermeknevelés kiadásaihoz a családok inkább rendszeres támogatásokat igényelnek. Amennyiben valamely váratlan kiadás miatt krízishelyzetbe kerülnek, az inkább a megélhetés, lakhatás kiadásaival kapcsolatos és csak közvetett módon érinti a gyermek ellátását. Az említett, kifejezetten a gyermekek számára igényelt támogatást iskolakezdés, étkezési térítési díj hátralék, tankönyvvásárlás, valamint szemüveg készítés indokával nyújtották be. A 17 gyermek átlagosan 9.100,-Ft összegű, mindösszesen 155 eFt összegű támogatásban részesült.

II. 2. 2. Egyszeri nevelési juttatás

A karácsonyi ünnepekre tekintettel a legalacsonyabb jövedelmű, azaz a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult családban élő 918 gyermek 5.700 Ft egyszeri nevelési juttatást kapott. A kiutalt önkormányzati forrás 5,1 millió forintot tett ki.

II. 2. 3. Rendszeres gyermekvédelmi segély

A támogatást a polgármester annak a zalaegerszegi lakóhellyel rendelkező gyermeknek, valamint fiatal felnőttnek állapította meg egy éves időtartamra, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladta meg:

- a) a nyugdíjminimum 145 %-át (41.325 Ft-ot), továbbá
  - a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
  - a gyermeket szülője, illetve más törvényes képviselője egyedül gondozza, vagy
  - a gyermek középfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul, feltéve, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság feltételei nem állnak fenn;
- b) a nyugdíjminimum 120 %-át (34.200 Ft-ot), továbbá
  - a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
  - a gyermeket szülője, illetve más törvényes képviselője egyedül gondozza, vagy
  - a gyermek középfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul, feltéve, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság feltételei fennállnak;
- c) a nyugdíjminimum 100 %-át (28.500 Ft-ot), és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság feltételei fennállnak.

Ilyen módon havonta 244 gyermek ellátásához átlagosan 2000 Ft pénzbeli támogatással járultunk hozzá. A segélyre fordított éves összeg 6.854 eFt-ot tett ki.

A támogatás igénylésére február 28-áig volt lehetőség. A már megállapított segélyeket kifutó rendszerben a lejáratig tovább folyósítottuk.

II. 2. 4. Gyermekétkeztetési támogatás

A rendszeres gyermekvédelmi segély helyett az intézményi gyermekétkeztetés költségének csökkentése céljával márciustól gyermekétkeztetési támogatást igényelhetek azok a családok, ahol az egy főre jutó jövedelem nem haladta meg egyedül nevelés esetén a nyugdíjminimum 170 %-át (48.450,-Ft), egyéb esetben a nyugdíjminimum 150 %-át (42.750,-Ft), és vagyonuk nincs, továbbá a térítési díjhoz más jogszabály alapján kedvezményben, illetve rendszeres gyermekvédelmi segélyben nem részesültek. A támogatás bölcsődés és óvodás gyermek esetén egy évre, tanuló esetén egy tanévre szól. Összege étkezési naponként 150,-Ft, melynek havi összegét közvetlenül az intézményekhez utaltunk.

Az ingyenes gyermekétkeztetés szeptembertől történő kiterjesztésével az óvodai, bölcsődei gondozottak támogatása központi forrásból megoldódott. A települési támogatás a továbbiakban az iskolai étkezést támogatja, melyből a támogatás 10 hónapja alatt 22 gyermek étkezése vált ingyenessé. Igényelhetik azok is, akik a Gyvt. alapján már részesülnek normatív kedvezményben.

II. 2. 5. Bursa Hungarica ösztöndíj:

A Bursa Hungarica ösztöndíj a pályázat első alkalommal történt kiírása (2001) óta segíti azoknak a fiataloknak a diploma szerzését, akik családjuk anyagi helyzete miatt nem, vagy csak nagy áldozatok árán tudnák finanszírozni tanulmányaikat.

Bursa Hungarica ösztöndíjban azok a nappali tagozatos hallgatók, vagy adott tanévben utolsó éves, érettségi előtt álló középiskolás, illetve diplomával nem rendelkező és felsőoktatási intézménybe felvételt még nem nyert érettségizettek részesülhetnek, akiknek családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladta meg a nyugdíjminimum 150 %-át (42.750 Ft-ot), mely 2015. február 28-ig volt hatályos és 200 %-át (57.000 Ft-ot), mely 2015. szeptember 26-tól lett hatályos. Mindkettő esetben a rendeletben meghatározott vagyoni feltételnek meg kellett felelni. Állami finanszírozású és költségtérítéses képzésben résztvevők is pályázhattak az ösztöndíjra. A pályázat elbírálása során tanulmányi eredmény nem vehető figyelembe, illetve a megállapítás egyéb feltételhez, kötelezettség vállalásához (pl. későbbi munkavállalás...) sem köthető.

A támogatás két részből áll. Az önkormányzati ösztöndíj kiegészül a minisztériumnak a helyi önkormányzat által megállapított ösztöndíjjal azonos, de legfeljebb 5.000 Ft összegű támogatásával. A megállapított ösztöndíjak száma csökkent. A tendencia megállítására a rászorultság jövedelmi határának a nyugdíjminimum 50 %-ával azonos, 14.250,-Ft összegű emelése az ősz folyamán megtörtént, hatása azonban csak a következő években mutatkozik meg.

Az elmúlt évben havonta 68 felsőoktatásban tanulónak utaltunk átlagosan 5.800,-Ft ösztöndíjat. Ez központi forrásból intézményi ösztöndíj formájában ugyanannyi, de legfeljebb 5000,-Ft-tal kiegészülve jutott el a hallgatókhoz. A felhasznált önkormányzati forrás 3.237 eFt volt.

III. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL BIZTOSÍTOTT SZEMÉLYES GONDOSKODÁST NYÚJTÓ GYERMEKJÓLÉTI ELLÁTÁSOK:

III. 1. Gyermek napközbeni ellátása

III. 1. 1. Bölcsőde: Zalaegerszegen a gyermekek napközbeni ellátását az önkormányzat által fenntartott 4 bölcsőde, jelenleg 396 férőhellyel biztosítja. Emellett önkormányzati fenntartásban 71 óvodai csoport, egyházi fenntartásban 4 óvodai csoport működik.

A Zalaegerszegi Egyesített Bölcsődék engedélyezett férőhelyszáma: 396 fő

A férőhelyek 4 tagbölcsődében az alábbiak szerint oszlanak meg:

- Cseperedő bölcsőde: 96 fő – 8 csoport (4 részleg)
- Napsugár bölcsőde: 110 fő – 8 csoport (4 részleg)
- Tipegő bölcsőde: 82 fő – 6 csoport (3 részleg)
- Úrhajós bölcsőde: 108 fő – 8 csoport (4 részleg)

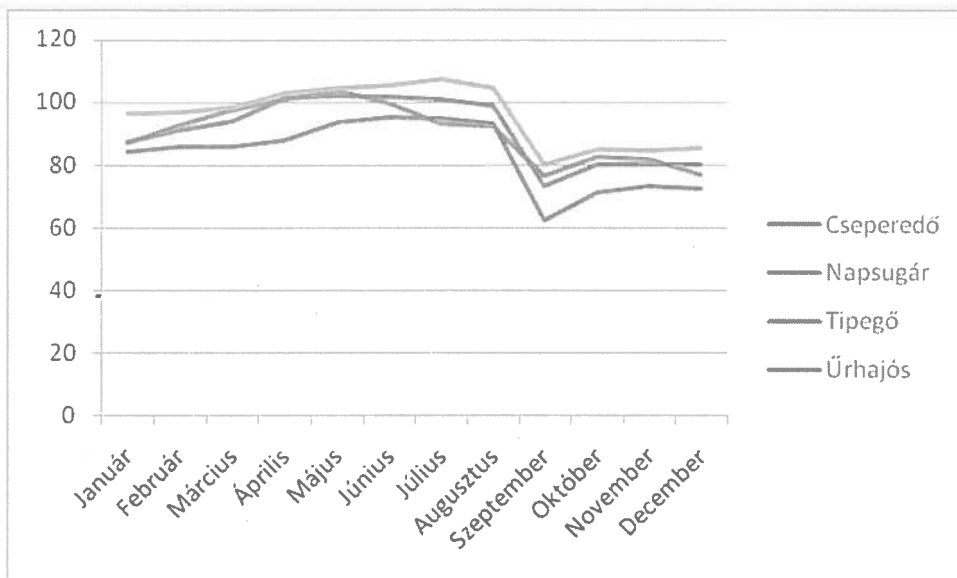
A **2015.** évi feltöltöttség havonkénti és bölcsődénkénti közös jellemzői, az előző évekhez hasonlóan az alábbiak:

- a januártól májusig tartó folyamatos egyenletes gyermeklétszám növekedés
- a nyár folyamán még enyhe emelkedés, majd a nyári leállások után folyamatos, enyhe csökkenés
- a szeptemberben újabb jelentős csökkenés, ami a gyermekek óvodába való egyszerre történő eltávozásából adódik
- ezt követően pedig szeptembertől a feltöltöttség lassan, egyenletesen növekszik az újonnan érkezők beszoktatásával

A korábbi években tapasztalt feltöltöttségi tendenciák mellett 2015. évben újak is megjelentek:

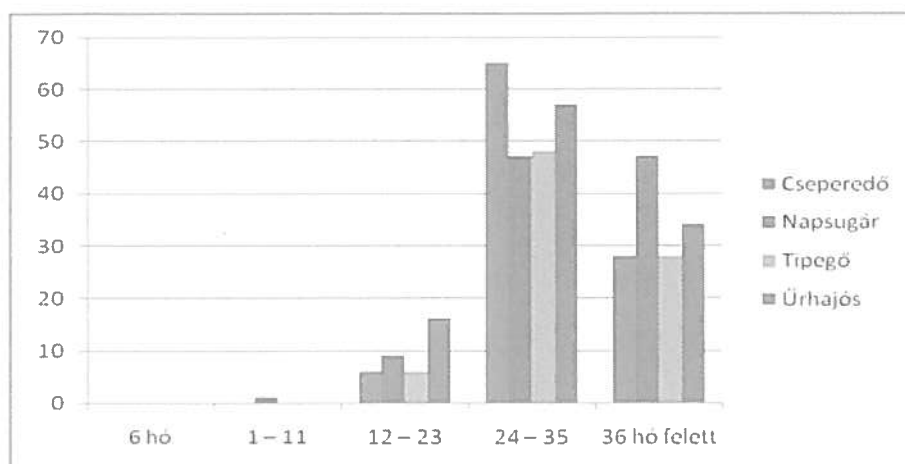
- a felvételt kért gyermekek tekintetében lényegesen kevesebb alkalommal kértek a szülők halasztást a bölcsőde megkezdésére, tapasztalataink szerint a szülők átgondoltabban tervezik a munkába való visszatérést, amit a munkaadók is szorgalmaznak
- kisebb számban mondtak vissza bölcsődei férőhelyet az előző évhez képest, ami a rendkívüli kérelmet beadott családok helyzetét könnyítette meg,
- a Napsugár bölcsődében egész évben nem volt elérhető a teljes feltöltöttség
- 2015-ben *folymatódott az a tavaly először tapasztalt kedvezőtlen jelenség*, hogy nemcsak az ún. év vesztes gyermekek mennek át óvodába 3. életévük betöltésekor (szeptember 1. és december 31. között), hanem *január után is a két lakótelepi bölcsődéből 3. életévük betöltése utáni napon átvitték a gyermekeket óvodába.*
- Az év vesztes gyermekek őszi távozásával 2 bölcsődében is csökkent decemberre a feltöltöttség, amire még nem volt példa.

feltöltöttség (%)	Cseperedő	Napsugár	Tipegő	Úrhajós
Január	87	84	96	87
Február	93	86	97	91
Március	98	86	98	94
Április	101	88	103	101
Május	104	94	105	102
Június	100	95	105	102
Július	93	95	108	101
Augusztus	92	93	105	99
Szeptember	76	62	80	73
Október	83	71	85	80
November	82	73	85	80
December	77	72	85	80

A bölcsődébe felvett gyermekek életkor szerinti megoszlása 2015. május 31-én (a kötelező KSH adatszolgáltatás szerint)

	6 hó	1 – 11	12 – 23	24 – 35	36 hó felett	összesen
Cseperedő			7	48	44	99
Napsugár			7	61	34	102
Tipegő			9	45	27	81
Úrhajós			15	57	37	107
Z.E.B.	0	0	38	209	142	389
		10%		54%	37%	

A tagbölcsődék tapasztalatai alapján:

- A gyermekek életkori megoszlása a korábbi évekhez képest jelentős elmozdulást nem mutatott az alacsonyabb életkorok felé – a GYED extra hatása még nem kimutatható, annyi érzékelhető, hogy az évközi rendkívüli kérelmet benyújtó szülők gyermekei között magasabb számban voltak 12 – 18 hónapos gyermekek, ez a csoportbeosztásokban okozott változásokat év közben
- Legnagyobb számban a 2-3 évesek voltak jelen
- A 3 év felettiek aránya az előző évhez képest nem változott

A bölcsődei ellátottak szociális helyzete:

2015. január 1 – 2015. augusztus 31-ig

Kedvezmények		Cseperedő	Napsugár	Úrhajós	Tipegő	Z.E.B. 2015.	Z.E.B. 2014.	E. B. 2013.	E. B. 2012.
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, így ingyen étkező		5 (16)*	13 (15*)	9 (17)*	4 (9*)	31	57	60	61
Nevelésbe vett ingyen étkező (júniustól)		3	0	0	0	3			
50% étkezési támogatás		33 (31)*	8 (8)*	11(23)*	13 (18)*	65	80	71	68
ebből	3 vagy több gyermek esetén	23	6	7	9	45	78	64	52
	tartós betegség, fogyatékoság miatt	10	2	4	4	20	15	17	16
halmozottan hátrányos helyzetű		0	1	0	0	1	2	.-	-
Védelembe vett		0	1	1	0	2	2	0	0

*(2014. évi adat)

A tagbölcsődék közötti arányok évről-évre változóak, ebben tendenciák, vagy trendek nem figyelhetőek meg. A *rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak* számában a beszámolási évben jelentős csökkenés volt tapasztalható. Megítélésünk szerint a bölcsődei ellátás megalapozottságát igazoló keresőtevékenység megléte mindkét szülő részéről még nem magas jövedelmek esetén is a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot kizárja.

Ingyenes bölcsődei gyermekétkeztetés

A Gyermekvédelmi törvény 2015. szeptember 1-től hatályos módosítása alapján jelentősen bővült azoknak a bölcsődés gyermekeknek a köre, akik számára ingyenes lett a bölcsődei étkezés.

Az ingyen étkezők számát a jogosultság életbe lépése az alábbiak szerint módosította:

Ingyen étkezők	augusztus 31.	szeptember 1.
Cseperedő	5	33
Napsugár	15	26
Tipegő	6	24
Úrhajós	11	26
összesen	37	109
Beírt gyermekek száma	390	261

A 2015. augusztusi állapot szerint a gyermekek **9 %**-a volt jogosult az ingyenes étkezésre, míg szeptembertől ez **41 %**-ra emelkedett.

A 2015. december 31.-i állapot szerint a különböző jogcímenen ingyenes étkezésre jogosultak száma az alábbiak szerint alakult:

	Cseperedő	Napsugár	Tipegő	Úrhajós	Z.E.B.
RGYVK	2	5	6	4	17
Tartós beteg, fogyatékos	4	5	1	3	13
Nagycsaládos	17	6	4	7	34
Nevelésbe vett	1	0	0	0	1
Testvér tartósbetegsége fogyatékosága jogán	3	2	0	0	5
Jövedelem alapján	21	22	22	31	96
Összesen	48	40	33	45	166
December 31-én beírt	74	79	70	86	309
Ingyen étkezők aránya	65%	51%	47%	52%	54%

A tapasztalatok az ingyenes bölcsődei étkeztetésről kedvezőek. A szülők több esetben, amikor jövedelmi viszonyaikban változás állt be, és a családban az egy főre jutó jövedelem

meghaladta a jogosultsági összeget, visszamondták az ingyenes bölcsődei étkeztetésre szóló igényüket!

Sajátos nevelési igényű gyermekek a bölcsődékben

2014 évben a költségvetési törvény a SNI gyermekek ellátásáért 150 % normatívát biztosított a bölcsődéknek támogatásként. Az ellátott SNI gyermekek száma az előző évekhez képest növekedést mutatott.

SNI	2012	2013	2014	2015
Cseperedő	5	4	7	7
Napsugár	2	3	3	11
Tipegő	3	3	0	2
Úrhajós	4	5	3	5

Jelenleg egy tagbölcsődében dolgozik szakgondozónő, gyógypedagógiai asszisztens végzettséggel.

2009. évben a bölcsőde felvette a kapcsolatot a Nyitott Ház Gyógypedagógiai Központtal, mely során megállapodás született a bölcsődei elhelyezést nyert sajátos nevelési igényű gyerekek tekintetében a korai fejlesztésében a bölcsődei szerepvállalásról, illetve a Gyógypedagógiai Központ korai fejlesztésben érintett gyógypedagógusainak szakmai támogató szerepéről.

2015-ben **13 fő sajátos nevelési igényű** gyermek nevelését gondozását látták el integrált csoportokban a tagbölcsődékben. Közülük egy gyermek bölcsődei gondozását a próbaidő lejárta után az erről dönteni hivatott szakmai team (fejlesztő szakember, kisgyermeknevelő, bölcsődeorvos) nem javasolta.

Hosszú évekre visszanyúló hagyománya van a bölcsődék és a Nyitott Ház Gyógypedagógiai Központ együttműködésének. Ezt erősítette, hogy 2012 szeptemberétől azon bölcsődében elhelyezett SNI gyermekek esetében, akiknek szülei dolgoznak, a központ vállalta a korai fejlesztő foglalkozásoknak a bölcsődében való megtartását. Így szorosabbá vált az együttműködés a fejlesztő szakemberek és a kisgyermeknevelők között, több alaklom adóik konzultációra, ami a bölcsődei integráció minőségét javítja.

Az alapellátáson túli szolgáltatások egyre népszerűbbek a szülők körében. A Zalaegerszegi Egyesített Bölcsődék tagbölcsődéiben az alábbi ellátások működnek:

- **Játszóház:** minden tagbölcsődében heti két óra időtartamban a bölcsődébe nem járó gyermekek számára egész évben
- **Időszakos gyermekfelügyelet:** az üres férőhelyeken a bölcsődébe nem járó gyermekek számára a Napsugár bölcsődében külön csoportszobában
- **Sószoba:** a Cseperedő és a Napsugár bölcsődékben már több éve, a Tipegő és az Úrhajós bölcsődékben pedig negyedik éve

A korábbi években a két lakótelepi bölcsődében nagyobb népszerűségnek örvendett a játszóházi szolgáltatás, az igénybevevők száma folyamatosan magas volt. Az Úrhajós bölcsőde integrált játszóházat is működtet, 2 hetente gyógypedagógus részvételével. Az utóbbi 1-2 évben a belvárosi bölcsődék játszóházainak igénybevétele is növekedett. A nyári 2 hetes leállás kivételével egész évben folyamatosan egy kisgyermeknevelő és a bölcsődevezetők részvételével zajlanak ezek a programok. A kisgyermeknevelők tapasztalatai szerint a beszoktatást jelentősen megkönnyítette, hogy a gyermekek (szülők) ismerték az épületet, a csoportszobát, illetve a gondozónőket.

Az elmúlt évben a *bölcsődei térítési díjak* megállapításának rendszere nem változott, az intézményi térítési díjat továbbra is külön kell meghatározni a *gyermek gondozására* (nevelésére, nappali felügyeletére, a vele történő foglalkozásra) és a *gyermekétkeztetésre*.

A városban a gyermekek napközbeni ellátását a bölcsődék és óvodák mellett 4 családi napközi, 28 férőhellyel is biztosítja. Valamennyi családi napközi alapítványi fenntartású és a bölcsődékhez hasonlóan vállalják plusz szolgáltatások működtetését, melyek rugalmasan igazodnak a felmerülő igényekhez, illetve sokrétűbb, színesebb tevékenységekre adnak lehetőséget.

Legnépszerűbb szolgáltatásaik: játszóház, idegen nyelvi játékok, nyári táborok.

III. 2. Gyermekek átmeneti gondozása

Az elmúlt évben a gyermekek átmeneti gondozása területén változás nem történt, szervezése továbbra is a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt) alapján történik. A törvény szerint a gyermek átmeneti gondozása megszervezhető a működtető által kijelölt helyettes szülőnél, gyermekek átmeneti otthonában vagy családok átmeneti otthonában.

A Gyvt. 40.§. (2) bekezdése szerint „A gyermekjóléti szolgálat - összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal - szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. Tevékenysége körében a 39. §-ban és az Szt. 64. § (4) bekezdésében foglaltakon túl

- a) folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
- b) meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést,
- c) elkészíti a védelembe vett gyermek gondozási-nevelési tervét, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet (a továbbiakban: pénzfelhasználási terv),
- d) **szervezi a - legalább három helyettes szülőt foglalkoztató - helyettes szülői hálózatot, illetve működtetheti azt, vagy önálló helyettes szülőket foglalkoztathat,**
- e) segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,
- f) felkérésre környezettanulmányt készít,
- g) kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését,
- h)
- i) biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket,
- j) részt vesz a külön jogszabályban meghatározott Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában,
- k) nyilvántartást vezet a helyettes szülői férőhelyekről.”

A h) pont 2011. január 01-től hatálytalan.

III. 2. 1. Helyettes szülő: Önkormányzatunk 2011. január 1. napjától kezdődően a gyermekek átmeneti gondozásának biztosításáról – 3 férőhellyel – a Zalaegerszegi Család- és Gyermekjóléti Központ intézmény keretein belül – helyettes szülői hálózattal – gondoskodik.

2015. évben a gyermekek átmeneti gondozásának biztosítására igény nem volt.

III. 2. 2. A Családok Átmeneti Otthonát (férőhelyszám: 40) az önkormányzattal kötött ellátási szerződés értelmében a Magyar Vöröskereszt Zala Megyei Szervezete működteti. A Családok Átmeneti Otthona folyamatos munkarend szerint működő bentlakásos intézmény, amely a gyermekjóléti alapellátás keretében átmeneti gondozást biztosít. Az otthontalanná vált szülő kérelmére az intézményben helyezhető el a gyermek és szülője, akiknek elhelyezés hiányában lakhatásuk nem biztosított és így a gyermeket el kellene választani szülőjétől. Az intézmény célja, hogy átmeneti időre biztonságos és stabil háttérrel nyújtson az otthontalanná vált családok, gyermekes anyák, krízishelyzetbe került kismamák számára gyermekeik neveléséhez, gondozásához.

Az intézmény szolgáltatásait 2015. évben 96 fő (33 felnőtt, 63 gyermek) vette igénybe. Az intézmény férőhely kihasználtsága 100 %-os volt.

2015. évben 23 család kapott ellátást, 14 család ellátása szűnt meg. 1 család rokonokhoz költözött, 3 család esetében a gyermekek ideiglenes hatályú elhelyezése miatt szűnt meg az ellátás, 1 családnál a gyermekek átmeneti nevelés keretében nevelőszülőkhöz kerültek, 5 család költözött albérletbe, 1 család ismét családok átmeneti otthonában kapott elhelyezést, 2 család (bántalmazott) visszaköltözött az élettárshoz, 1 család számára önkormányzati bérlakás került kiutalásra.

III. 3. Gyermekjóléti Szolgáltatás

A Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapelveként fogalmazza meg a gyermekek családban történő nevelését, ennek elősegítését vagy a családba történő visszahelyezést.

A gyermekjóléti szolgálatok a gyermekjóléti alapellátások biztosításával hozzájárulnak a gyermek testi, érzelmi, értelmi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzéséhez, valamint a kiemelt gyermek családjába való visszahelyezéséhez.

Gondozott család, gyermek, akinél hosszabb távú, tervezett, határidőkhöz kötött gondozási folyamat, családgondozás valósul meg.

Az ellátott családok, gyermekek száma valamennyi, a központban megjelent családot és gyermeket jelenti, ebben megjelennek az eseti jelleggel ellátottak.

Statisztikai adatok:

Gondozott családok száma 2015. évben:	198
Gondozott gyermekek száma 2015. évben:	337
Ellátott családok száma 2015. évben:	323
Ellátásban részesülő gyermekek száma 2015. évben:	504

Ellátási forma	Ellátott gyermek száma
alapellátásban részesülő gyermekek (önkéntességen alapul)	179
védelembe vett gyermekek (hatósági intézkedés)	99
nevelésbe vett gyermekek	49
ideiglenes hatállyal elhelyezett	8
utógondozás száma	2
kizárólag tanácsadottként megjelent	167
Összesen:	504

2015. évben egyszeri tanácsadásban részesült gyermekek száma: 167
 Lezárt esetek száma 2015. évben: 197
 Új esetek száma 2015. évben: 222 (2014-ben 242)

A szolgáltatást igénybe vevő gyermekek száma 2015-ben 2014. évhez viszonyítva némi csökkenést mutat, viszont a gondozásban megjelenő esetek és problémák összetettsége, súlyossága és nehézsége évről évre nő.

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma 2015. évben 317 volt. A legmagasabb 77 a közoktatási intézményekből érkező jelzések száma, ezt követi az önkormányzat, jegyző, gyámhivatal által tett jelzések száma 71, de magas a védőnők, átmeneti gondozást biztosítók a rendőrség és a pártfogó felügyelők által tett jelzések száma is.

A jelzőrendszer működése megfelelőnek mondható, mind a gyermekek közvetlen környezete, mind az egyes intézmények és szolgáltatók érzékenyen reagálnak a veszélyeztetettségre.

Forgalom: 4583.

Az adat a kliensforgalom (1202 fő, 3190 alkalom), a családlátogatások száma (1217) és a környezettanulmányok (176) készítésének számösszege.

A Gyermekjóléti Központ szakmai tevékenységeinek száma 2015. évben a KSH statisztika alapján: (ez egy halmozott adat, vagyis egy gyermek kapcsán egy találkozás alkalmával több tevékenységet is végez a családgondozó):

• Információnyújtás	2548
• Tanácsadás	1306
• Segítő beszélgetés	1937
• Hivatalos ügyek intézésében való közreműködés (gyermektartásdíj megelőlegezése vagy hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet ügyében környezettanulmány)	815
• Családlátogatás	1217
• Közvetítés más alap, oktatási és egészségügyi szolgáltatásba	320
• Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	40
• Elhelyezési tárgyaláson vagy értekezleten való részvétel	6
• Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel	95
• Esetkonferencia	13

• Szakmaközi megbeszélés	25
• Örökbefogadással kapcsolatos intézkedés	1
• Szociális válsághelyzetben lévő kiskorú várandós anya gondozása	47
• Pszichológiai tanácsadás	286
• Fejlesztőpedagógiai ellátás	496
• Konfliktuskezelés (pl. mediáció)	30
• Adományozás	140
Összesen	9220

A Gyermekjóléti szolgáltató tevékenység a kezelt probléma típusa szerint:

• Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	268
• Gyermeknevelési	147
• Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	45
• Magatartászavar, teljesítményzavar	140
• Családi konfliktus (szülők közti, szülő- gyermek közti)	102
• Szülők vagy a család életvitele	122
• Szülői elhanyagolás	33
• Fogycatékosság, retardáció	10
• Szenvedélybetegségek	17
• Családon belüli bántalmazás (fizikai, szexuális)	13
Problémák száma összesen (halmozott adat):	897

A/ A veszélyeztetettség megelőzése érdekében tett intézkedések

A/1. Az észlelő és jelzőrendszer működtetése

A Családsegítő Szolgálat és Gyermekjóléti Központ gyermekjóléti szakmai csoportja megalakulása óta működteti a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszert, mely a valós igényekhez igazodva folyamatosan átalakul. A szociális munkások a törvényi szabályozásnak és a szakmai standardoknak megfelelően rendszeresen jelzőrendszeri ülések, esetmegbeszélések és esetkonferenciák keretében együttműködtek a társszakmák szakembereivel.

A 2014-2015-ös tanévben kéthavonta, korcsoportos jelzőrendszeri ülések keretében tartotta az intézmény a kapcsolatot a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer tagjaival, ezzel biztosítva az információáramlást és a hatékonyabb együttműködést. A korcsoportos teameken szakmai továbbképzéseket, szakmaközi esetmegbeszélő fórumot szerveztek a jelzőrendszer tagjainak. Célja: az egy-egy szakmát képviselő jelzőrendszeri tagok konzultációs lehetőségeinek biztosítása, dilemmák, szakmai kérdések megvitatása, igény szerint külső szakemberek bevonása mellett.

A felmerült igényeknek megfelelően fogadóórákon, jelzőrendszeri üléseken kívül szakmai előadásokat, tájékoztatókat tartanak a szakembereknek, továbbá tantestületi üléseken, szülői értekezleteken tájékoztatást adnak a Gyermekjóléti Központ tevékenységéről, elérhetőségéről, a nyújtott szolgáltatásokról.

A veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működésének, illetve működtetésének legjobb, leghatásosabb formája az esetmegbeszélés, melynek típusai a szakmaközi esetmegbeszélés, az esetkonferencia, és az esetkonzultáció. Szakmaközi esetmegbeszélésekre korcsoportonként 2015. évben összesen **24 alkalommal** került sor.

Esetkonzultációt igény szerint tartottak a szakemberek, egyéni esetekben, személyes konzultáció keretén belül. A családgondozás folyamatában konkrét feladatokat ellátó, felvállaló együttműködő szakemberek munkájának értékelésére, a családgondozási terv felülvizsgálatára, értékelésére a vonatkozó törvényi szabályozás értelmében szükség szerint került sor. Ennek fóruma az **esetkonferencia**, melyet rendszeresen tartott a gyermekjóléti szakmai egység, 2015. évben **24 alkalommal**.

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma tárgyévben (halmozott adat!)

Jelzést küldő	Küldött jelzések száma
Egészségügyi szolgáltató	42
Ebből védőnői jelzés	30
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	8
Napközbeni kisgyermek ellátást nyújtók	25
Átmeneti gondozást biztosítók	30
Közoktatási intézmény	77
Rendőrség	27
Ügyészség, bíróság	1
Pártfogó felügyelet	16
Állampolgári bejelentés	20
Önkormányzat, gyámhivatal	71
Összesen	317

A/2. A veszélyeztetettség megszüntetése érdekében megvalósult tevékenység

A szakmai egység szakemberei a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében komplex családgondozást végeznek, melynek során saját személyiségükön, készségeiken és képességeiken, szakmai tudásukon keresztül segítik a családok problémáinak megoldását. A szociális munkások életvezetési tanácsadáson, mentális támogatáson túl - az intézmény keretein belül pszichológiai- és jogi tanácsadást, valamint mediációs szolgáltatást közvetítenek. A családgondozó szervezési, gondozási és szolgáltatási feladatokat lát el. **Alapellátás keretében gondozott és tanácsadásban részesült** gyermekek száma 2015. évben **346 fő**.

A/3. Védelembe vétel

Amennyiben a veszélyeztetettség alapellátás igénybe vétele mellett nem szüntethető meg, akkor a családgondozó javaslatot tesz a védelembe vételre. 2015. évben **99 védelembe vett gyermeket** gondoztak a szociális szakemberek a Gyermekjóléti Központnál. A védelembe vétel során a gyámhivatal családgondozót rendelt ki a gyermekek mellé, aki egyéni gondozási-nevelési tervet készített a család és a szakemberek bevonásával. A védelembe vétel felülvizsgálatát a kirendelt családgondozó évente, illetve szükség esetén kezdeményezhette.

A/4. Családból kiemelt gyermek visszakerülése érdekében megvalósult tevékenység Nevelésbe vétel

A Gyermekjóléti Központ családgondozóinak feladata, hogy a nevelésben lévő gyermekek családjait intenzív családgondozás segítségével felkészítse a gyermek családba történő visszahelyezésére.

A családgondozás során a szakmai csoport családgondozójának feladata segíteni a családnak azon körülmények megoldásában, amelyek a szülőt akadályozzák gyermeke saját otthonában történő nevelésében. A családgondozás a gyámhivatal által elfogadott elhelyezési tervben foglaltak szerint történik a szakszolgálattal együttműködve.

A 2015-ös évben **57 nevelésben lévő gyermek** esetében végzett a szociális szakember segítő tevékenységet.

A/5. A nevelésből való kikerülés, utógondozás

A gyermekjóléti szakmai csoport a gyámhivatal határozata alapján ellátta a nevelésből családjába visszahelyezett gyermekek utógondozását. **2 utógondozott gyermek** esetében segítettek abban, hogy a gyermekek visszailleszkedjenek családi környezetükbe.

2015. évben átmeneti gondozás biztosítására nem került sor.

B. Kiegészítő szolgáltatások

B/1. Mediáció

A mediáció olyan önkéntes folyamat, melynek során egy független harmadik személy segíti a feleket a kölcsönösen elfogatható egyezség elérésében. A konfliktuskezelő módszer megakadályozza a vita kiterjedését és hozzásegíti a feleket lehetséges megoldások kidolgozásához.

A családokkal végzett szakmai munka során 2015. évben **30 alkalommal végeztek mediációt**, alternatív konfliktuskezelő módszerként. Ezek mediációt, előkészítő interjút és mediációs üléseket jelentettek.

B/2. Pszichológiai tanácsadás

A pszichológiai tanácsadás 2015 évben folyamatosan biztosított volt. A családgondozáshoz kapcsolódó kiegészítő szolgáltatás a családgondozókkal történt előzetes konzultáció és időpont egyeztetés alapján zajlott.

2015. évben a pszichológiai tanácsadást **286 alkalommal, összesen 62 fő** (halmozott adat) vette igénybe.

B/3. Jogi tanácsadás

2015. július 1-től heti 20 órában **36 alkalommal, 32 fő** részére biztosította az intézmény.

B/4. Korrekciós felzárkóztató foglalkozás

A Gyermekjóléti Központban dolgozó fejlesztőpedagógusok a 3-18 éves korú gyermekek pedagógiai szűrését, prevenciós és korrekciós fejlesztését végezték. A fejlesztés jelenti a megelőzést, a korrekciót és a tehetséggondozást.

Fejlesztőpedagógiai tevékenység mutatói:

2015. évben a fejlesztő munka a Gyermekjóléti Központ Apáczai téri telephelyén történt. A fejlesztőpedagógusok összesen **496 alkalommal/ 199 gyermekkel** foglalkoztak.

B/5. Drogprevenció

A prevenciós munkánk alapját a helyi önkormányzat által életre hívott Kábítószer Egyeztető Munkacsoportban való aktív részvétel, szabadidős programokba való bekapcsolódás képezte. A szakmai csoport aktívan részt vett az ifjúságvédelmi örjárat szervezésében és működtetésében, illetve a városi szervezésű Veszélyvágta programsorozat lebonyolításában.

Veszélyvágta prevenciós programsorozat középiskolások részére: 5 alkalom (9 évfolyam - megyeszékhelyi középiskolában) Résztvevők száma: **803 gyermek**

B/6. Iskolai szociális munka

Az intézmény Alapító Okiratában is szerepeltetett kiegészítő feladat nagy hangsúlyt kap a szakmai egység munkájában, mivel az iskolákkal kialakított szoros munkakapcsolat és jól működő jelzőrendszer maga után vonja a személyes kapcsolatfelvételt. Diáknapokon és szülői értekezleteken, esetkonferenciákon folyamatosan jelen van az intézmény, ezen kívül önismereti, kommunikációt és együttműködést javító csoportfoglalkozást is tartottak munkatársaik az általános iskolákban.

C. Speciális szolgáltatások

A zalaegerszegi Gyermekjóléti Központ 2015. évben is folyamatosan speciális szolgáltatásokat - mint az utcai és lakótelepi szociális munka, kapcsolatügyeleti szolgáltatás, kórházi szociális munka, készenléti szolgálat – biztosított.

1. Az utcai és lakótelepi szociális munka

Az utcai és lakótelepi szociális munka célja a szabadidejét utcán töltő, kallódó- csellengő gyermekek speciális segítése. Olyan fiataloknak nyújt segítséget, akik magatartásukkal veszélyeztetik testi-lelki- értelmi fejlődésüket és a gyermekjóléti szolgálat hagyományos családgondozásával nem elérhetőek, vagy gondozásuk eredménytelen.

A 2015. évben a speciális szolgáltatás biztosításában minden családgondozó bekapcsolódott. A tevékenységek során az előző évekhez hasonlóan elsődleges szempont volt a megelőzést célzó programok megvalósítása.

- Folyamatos munkaforma a **terepbejárás**, mely szakemberenként havi 3 órában (10 főX3 óra/hó) valósult meg. A terepbejárás során a szociális szakemberek veszélyeztetett gyermekkel nem kerültek kapcsolatba.
- **Ifjúságvédelmi Őrjárat kapcsán** (a Zalaegerszegi Rendőrkapitányság Megelőzési csoportjával együttműködve) havonta **2 alkalommal, 22 gyermekkel/fiatallal** kerültek segítő kapcsolatba.

2. Kapcsolattartási ügyelet

A kapcsolattartási ügyelet célja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges hely biztosítása mellett

- konfliktuskezelő, segítő szolgáltatás nyújtása az érintettek kérésére, illetőleg a gyámhivatal kezdeményezésére gyermekvédelmi közvetítői eljárás /mediáció/ biztosítása, melynek célja a felek közötti konfliktusok feloldásának segítése, közöttük a megállapodás létrehozása és annak mindkét fél részéről történő betartása, vagy
- önálló szakmai módszertani programmal rendelkező kapcsolatügyeleti szolgáltatás nyújtása.

A Kapcsolattartási- és Kapcsolatügyelet módszertani, szakmai elkülönítése 2015. évben megtörtént, illetve a külön szakmai program és házirend, valamint működési rend kidolgozásra került. Az ügyelet munkatársai speciális végzettségűek (mediátorok). A kapcsolatügyeleti mediátorok rendszeres szakmai team megbeszéléseken vesznek részt. Az igények és szükségletek figyelembevételével a szolgáltatást átlagosan kétheti rendszerességgel biztosította az intézmény (9-12 óráig) öt szakember közreműködésével, pótlások beiktatása mellett.

A kapcsolatügyeleti szolgáltatást a jogszabályoknak és a szakmai standardoknak, igényeknek, szükségleteknek megfelelően szombaton működtették, a múlt év során **33 alkalommal**.

A kapcsolatügyelet 2015. évi forgalma halmozott adatként megjelenítve: **360 fő/151 gyermek/102 család**.

3. Kórházi szociális munka

Célja:

- A szülészeti-nőgyógyászati osztályon a kórházi védőnővel együttműködve a szociális válsághelyzetben lévő anya és gyermekének segítése.

- A gyermekosztályon a gyermekelhanyagolás és bántalmazás észlelése esetén a szükséges intézkedések megtétele.
- A gyermekjóléti központ az illetékessége alá nem tartozó gyermeket, a gyermek további ellátása biztosításának érdekében az illetékes gyermekjóléti szolgálathoz vagy központhoz irányítja.

A gyermekjóléti központ megállapodást kötött az egészségügyi intézménnyel, amelyben rögzítették a kórházi szociális munka biztosításának kereteit, valamint az együttműködés módját.

A 2015. évben a Zala Megyei Kórházzal a szakmai együttműködés folyamatos volt. **2015. évben összesen 11 jelzés érkezett a Gyermekjóléti Központ felé.**

4. Készenléti szolgálat

A készenléti szolgálat célja a Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása. A készenléti szolgálat működtetése 2015. évben a működési szabályzatnak megfelelően zajlott. A rendszerről az eddigi tapasztalatok alapján elmondható, hogy a készenléti szolgálat biztosítása és ellátása a központ család gondozói részéről zökkenőmentesen működött.

A szolgáltatást a szakmai egység család gondozói biztosítják, heti váltásban, készenléti díjazással. 2015. évben a szolgálat munkatársai **7146 óra készenlétet láttak el, 42 alkalommal** fogadtak hívást ügyeleti időn kívül.

D. Preventív célú szabadidős programok

- **Farsangi gyermekprogram**

2015-ben is részt vett a gyermekjóléti szolgálat a Nagycsaládos Egyesület által szervezett városi rendezvényen. A felvonuláson **12 fő** (7-16 éves) **gyermek** vett részt.

- **Tavaszcímnap**

2015. áprilisában megrendezték a „Tavaszcímnap” elnevezésű programot, melyen 61 gyermek vett részt. A tavaszi szünet kezdetén érdekes és izgalmas programot kínáltak. Jelen voltak a Zalaegerszegi Rendőrkapitányság és a Zala Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság zalaegerszegi munkatársai, így a gyermekek megismerkedhettek a munkájukkal és az eszközeikkel. A Magyar Vöröskereszt Zala Megyei Szervezetének megyei elsősegélynyújtó koordinátora elsősegélynyújtással kapcsolatos bemutatót tartott, az intézmény munkatársai pedig kézműves foglalkozással és ügyességi játékokkal várták a gyermekeket.

A rendezvényt felajánlásaikkal Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata mellett helyi vállalkozások is támogatták.

- **Kertvárosi Családi Napok**

A program célja 2015-ben is a kertvárosi lakosság mozgósítása, aktivizálása és a közösségépítés volt.

A program 4 alkalommal került megrendezésre 84 fővel. Kézműves foglalkozásokra került sor az évszakokhoz és ünnepekhez kapcsolódóan.

- **Gyermeknap és játszótér avatás Kispáli 2015. 05.30.**

Az intézmény munkatársai kézműves foglalkozást tartottak a rendezvényen résztvevő gyermekek és szülei számára.

- **„TEKERGŐ” nyári szabadidős program**

A szabadidő hasznos és tartalmas eltöltése érdekében szervezték heti rendszerességgel a programsorozatot. A munkatársak minden héten különböző foglalkozásokkal várták a gyermekeket, (kézműves foglalkozás, kincskereső, sportfoglalkozás, stb). Összesen 9 alkalommal, 34 gyermek vett részt.

- **Sportnap 2015. június 22.**

Mozgásos játékokkal, ajándékokkal és megvendégléssel várták az érdeklődő gyermekeket. A programon 38 gyermek és szülei vettek részt.

- **Őszi kavalkád 2015. szeptember 12.**

A program célja az volt, hogy a zalaegerszegiek közvetlen kapcsolatba kerülhessenek a szociális ellátórendszer tagjaival, tájékoztatást kapjanak működésükről, tevékenységükről, illetve a szolgáltatások igénybevételének módjáról, célja volt továbbá a szakmaközi kapcsolatok erősítése. A program lebonyolítását több hónapos előkészítő munka előzte meg.

A program résztvevői voltak: Zalaegerszegi Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézete, Zala Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerve, Zalaegerszegi Gondozási Központ Szociális Klub, ZMJV Szociális és Igazgatási Osztály Szociálpolitikai Csoport, ZMJV Humánigazgatási Osztály, KEF, Zalai Mentálhigiénés Egyesület, ZM Kórház Gyógyító Célú Foglalkoztató, ZM Kormányhivatal Munkaügyi Központ, ZM Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálat, Zala Megyei Rendőr-főkapitányság, Egyesített Bölcsődék.

- **„Mikulás Kuckó” elnevezésű adománygyűjtő akció 2015. november 18. - december 22. között**

A rászoruló gyermekeket az intézményben felállított Mikulás Kuckóban várták a játék, könyv, élelmiszer és egyéb adományok. Az akció során külön felhívással fordultak a helyi iskolák és óvodák felé. Az adománygyűjtésben több egyház, a Diákönkormányzat és az Ifjúsági Kerekasztal is részt vett. Értékes és szép ajándécsomagokat sikerült összegyűjteni, melyeket karácsony előtt ünnepélyes keretek közt adtak át a rászoruló családoknak.

- **Mikulás ünnepély 2015. december 2.**

Az ünnepély során a gyerekek együtt játszhattak Borka Bohóccal, majd közös énekléssel várták a Mikulás megérkezését. A Mikulás minden gyermeknek névre szólóan adta át az ajándécsomagot, ezt követően pedig egy magánszemély felajánlásának köszönhetően ünnepi vacsorával vendégeltek meg minden résztvevő gyermeket. A rendezvényen 70 gyermek vett részt.

- **Mikulás program Kispáli 2015.12.06.**

A rendezvényen az intézmény munkatársai kézműves foglalkozást tartottak. Résztvevők száma: 40 fő volt.

- **„Sérült Embertársainkért” Egyesület** programjaiban való közreműködés

Az egyesületet az intézmény „Másság a családban” csoportjának tagjai alapították. Az egyesület továbbra is érdek-képviselői és mentálhigiénés csoportként működik.

- **Anonym Alkoholisták** önszorgító csoportjának támogatása.

Ma is kiemelten fontos az intézmény számára, hogy támogassák - az alkoholbetegséggel küzdő emberek számára az egyik leghatékonyabb gyógyulási lehetőséget biztosító - Anonim Alkoholisták önszorgító csoportját. A csoport 50 alkalommal tartotta üléseit, 10-15 fővel.

VI. A FELÜGYELETI SZERVEK ÁLTAL GYÁMHATÓSÁGI, GYERMEKVÉDELMI TERÜLETEN VÉGZETT SZAKMAI ELLENŐRZÉSEK TAPSZTALATAINAK BEMUTATÁSA:

A Zala Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztályának Szociális és Gyámhivatali Osztálya december hónapban indított vizsgálatot a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény ügyintézésének ellenőrzésére. A vizsgálat megállapítása szerint az ügyintézés színvonalas és egységes volt, a vizsgálat csupán kisebb hibákat tárt fel.

VII. JÖVŐRE VONATKOZÓ JAVASLATOK, CÉLOK MEGHATÁROZÁSA:

A Gyvt. 68. § (3) bekezdésének h) pontja, amely szerint a gyámhatóság kötelezheti a szülőt és a gyermeket, illetve felkérheti a konfliktusban érintett más személyt arra, hogy a nevelési-oktatási intézményben előforduló erőszak miatt kialakult helyzet vagy más súlyos konfliktushelyzet kezelése érdekében jelenjen meg iskolapszichológusi vizsgálaton, illetve vegye igénybe a konfliktuskezelést segítő szolgáltatást. A konfliktuskezelő szolgáltatást a Családsegítő Szolgálat és Gyermekjóléti Központ tudja biztosítani, azonban **az oktatási intézményekben nem megoldott az iskolapszichológus igénybevételének lehetősége.**

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 62. § (11a) bekezdése szerint *az óvoda-, iskolapszichológus a neveléssel-oktatással lekötött munkaidőben végzi a gyermekek, tanulók egyéni vagy csoportos szűrésével, vizsgálatával, konzultációval, tanácsadással (a továbbiakban: közvetlen pszichológiai foglalkozás) kapcsolatos, továbbá a gyermekekkel, tanulókkal, pedagógusokkal és szülőkkel való hatékony együttműködés kialakítását célzó feladatokat. Az óvoda-, iskolapszichológus további heti tíz órában a közvetlen pszichológiai foglalkozások szervezésével, előkészítésével kapcsolatos feladatokat látja el*, részt vesz a pedagógiai szakszolgálat óvoda-, iskolapszichológus koordinátora által szervezett szakmai feladatokban, szükség esetén előkészíti a gyermek, tanuló szakellátásba történő irányítását, a munkaidő fennmaradó részében pedig a munkaköréhez szükséges információk feldolgozásával, az óvodai, iskolai dokumentáció elkészítésével kapcsolatos feladatokat, továbbá a szakmai fejlődéséhez szükséges tevékenységeket végez.

A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) 29. § (1) bekezdése szerint az Nkt. 18. § (2) bekezdés i) pontja szerinti *iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás feladata a pedagógiai szakszolgálati intézményben a nevelési-oktatási intézményekben dolgozó pszichológusok munkájának összefogása és segítése, melyet az iskola- és óvodapszichológus feladatok koordinátora lát el*.

Jelenleg a Zala Megyei Pedagógiai Szakszolgálat zalaegerszegi székhelyén 2 fő pszichológus dolgozik, akik szakértői bizottsági tevékenység, és a nevelési tanácsadás pedagógiai szakszolgálati feladatellátásban vesznek részt.

Az EMMI rendeletben meghatározott koordinátori feladatok ellátására nagy szükség lenne, azonban szakember hiányában ezen tevékenység nem biztosított, továbbá a köznevelési intézményekben sem tudják az iskolapszichológiai ellátást megszervezni.

A működő intézményi óvodapszichológus, iskolapszichológus hálózat felállítása fontos jövőbeni cél. Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata jelenleg egy intézmény (Zalaegerszegi Belvárosi I. sz. Óvoda) esetében lenne jogosult állami normatív támogatás igénybevételére fél állású óvodapszichológus alkalmazása érdekében, azonban a fél álláshely betöltése nem járt eredménnyel. Megoldást jelenthetne, ha a Közgyűlés teljes álláshelyet tudna biztosítani óvodapszichológus foglalkoztatására, azonban – a hatályos finanszírozási szabályokat figyelembe véve – ebben az esetben is csak az álláshely felére igényelhetne a fenntartó állami támogatást.

Ha megvalósulna legalább 1 fő óvodapszichológus foglalkoztatása a zalaegerszegi óvodai köznevelési rendszerben, az nagyban segítené az óvodapedagógusok szakmai munkáját. (Az óvodapszichológus természetesen minden, az Önkormányzat fenntartásában működő óvoda munkáját segítené.) Az EMMI rendeletben meghatározottak szerint a Zala Megyei Pedagógiai Szakszolgálat biztosítaná azon koordináló, konzultációs kereteket, mely az intézményben dolgozó pszichológus munkáját támogatná.

A gyermekvédelmi tevékenység ellátását az Nkt. nem köti pedagógus végzettséghez, a feladat – az óvodavezető irányítása mellett – pedagógiai asszisztenssel is elláttatható, melynek érdekében indokolt lenne a pedagógiai asszisztenseknek az Nkt.-ban megállapítottak szerinti alkalmazása. (Jelenleg a működő 71 óvodai csoporthoz 16 fő pedagógiai asszisztens van hozzárendelve, míg az Nkt. 2. sz. melléklete szerint 3 óvodai csoportonként 1 fő pedagógiai asszisztens alkalmazására lenne lehetőség, így az önkormányzat által fenntartott óvodákban összesen 22 fő pedagógiai asszisztentst lehetne alkalmazni.) A fentiekén túl a pedagógiai asszisztensek részt vesznek az sni gyermekek ellátásában is.

Alapvető cél továbbá a bölcsődei ellátás rugalmasságának biztosítása, a felmerülő, dinamikus változó szükségletekhez igazodó szolgáltatási paletta működtetése, valamint az alapellátáson túli szolgáltatások bővítése.

Jövőre vonatkozó javaslatok:

- Az ifjúságvédelmi őrző ellenőrzési tevékenységét nagyban megkönnyítené, ha lenne egy egységes nyomtatvány az iskolákban arra az esetre, ha a tanuló, elmaradt óra, sportorvosi vizsgálat, vagy egyéb ok miatt van távol - ez alól kivételt képez a hivatalos orvosi igazolás- és a tanuló ezen kitöltött nyomtatvánnyal hagyhatná el az iskola épületét. Ennek megvalósításához szükséges az iskolák fenntartójával, a KLIK zalaegerszegi tankerületével, valamint a Zalaegerszegi Szakképzési Centrummal történő egyeztetés.

- Az utóbbi időben megsokszorozódott a fiatalok jelenléte az éjszakai szórakozóhelyeken, fontos lenne az ifjúságvédelmi őrző ellenőrzéseit az éjszakai órákban erre a területre is kiterjeszteni.

VIII. A BÜNMEGELŐZÉSI PROGRAM FŐBB PONTJAINAK BEMUTATÁSA, A GYERMEK ÉS FIATALKORÚ BÜNELKÖVETŐK SZÁMÁNAK ALAKULÁSA, BÜNELKÖVETÉSEK OKAI:

VIII.1. Bünmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása:

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlése 7/2004. (I.29.) számú közgyűlési határozatával fogadta el a város Közbiztonsági Konceptióját.

Bünmegelőzés minden olyan intézkedés és beavatkozás, amelynek célja vagy eredménye a bűnözés mennyiségi csökkentése, az állampolgárok biztonságérzetének minőségi javítása, történjen az a bűnalkalmak csökkentésével, a bűnözést előidéző okok hatásának mérséklésével, vagy a sértetté válás megelőzésével.

A bünmegelőzés feladata és célja, hogy egy adott településen az optimálisához közelítsen a közbiztonsági helyzet, vagyis a lehető legkevesebb – főleg lakosság közeli – bűncselekmény, és kiemelt szabálysértés történjen, s ezzel egy időben növekedjen a felderített ügyek száma, csökkenjen az áldozattá válás esélye, növekedjék a lakosság biztonságérzete.

A bünmegelőzés rendszere akkor teljes, ha a helyi és a tágabb közösség is részt vállal benne, ha a célok elérése érdekében számítani lehet minden olyan személy és szervezet közreműködésére, amelyek a társadalom önvédelmi képességének javítása érdekében cselekedni tudnak és akarnak. A bünmegelőzés legfontosabb szereplői a rendőrök mellett a polgárőrök, a közterület-felügyelők, vagyonőrök, a kisebbségi önkormányzatok, a védőnők, a pedagógusok, a házi- és szakorvosok, a gyermekvédelem szakemberei, a szociális szakemberek, a családsegítők, a szociális és egészségügyi ellátó rendszerben, az alkohol- és drogmegelőzésben és kezelésben dolgozók, valamint a kortárssegítő fiatalok.

A városban a polgárőr egyesületek mellett több bünmegelőzést megcélzó civil szervezet működik: a nemzetőrök egyesületei, a „Rendért” Zalai Közbiztonsági Egyesület, a Zalaegerszeg Városi Közbiztonsági Egyesület. A kortárssegítő is ellátta közterületi prevenció feladatokat.

A Zalai Ifjúsági Bűnmegelőzési Egyesület és a Zalai Bűnmegelőzési Kortárssegítő Klub egyaránt fontos szerepet vállal az ifjúság körében végzett bűnmegelőzési tevékenységben.

A közösségi életterek közbiztonságának megteremtése érdekében a Rendőrség a Közterület Felügyelettel közösen a város területén a szórakozó,- és a vendéglátó-ipari egységek záróra betartatását ellenőrizte. E tevékenységet továbbra is feladatunknak tekintik.

Az iskolai igazolatlan hiányzások megelőzése érdekében tanítási időben, havi 3 alkalommal ellenőrzést tartott az ifjúságvédelmi őrző a város területén. Az ellenőrzésekben a Zalaegerszegi Rendőrkapitányság, a Zalaegerszegi Család- és Gyermekjóléti Központ, valamint a Zala Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Alosztály munkatársai vettek részt. Fokozottan figyelték az iskolák környékén lévő kereskedelmi-és vendéglátó-ipari egységeket, és a fiatalok által látogatott közterületi találkozóhelyeket. Esetenként biztonsági intézkedés keretén belül visszaszállították az oktatási intézménybe a „csellengő” fiatalokat. Az ellenőrzés kiterjedt még a fiatalok dohányzással és szeszitaltal történő kiszolgálásának ellenőrzésére, visszaszorítására is.

A **Zalaegerszegi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum** munkájának támogatása során kiemelt figyelmet fordítottunk a drogprevencióra, illetve a kereslet-kínálati oldal csökkentésére. A KEF által képviselt intézmények élen járnak a *drogmegelőzésben*. Kiemelkedő prevenciósi esemény a szeptember hónapban évről évre megrendezett „Őszi Kavalkád”, amelynek főszervezője a Családsegítő Szolgálat. Ezen túl a KEF Szakmai Napok, amelyek minden évben február hónapban kerülnek megrendezésre. Célközönségük: ifjúságvédelemmel foglalkozó pedagógusok, osztályfőnökök, iskolaorvosok, orvosok, védőnők, gyermekotthon munkatársai, családsegítő és gyermekvédelmi munkatársak, mentálhigiénés munkatársak, valamint a KEF-ek tagjai. A KEF minden évben nyertes pályázatokkal is igyekszik finanszírozni a feladatellátást.

A KEF szervezeti keretén belül, annak tagjaként működik a **Zalai Bűnmegelőzési Kortárssegítő Klub**. Az klub célja a tizenéves fiatalok ösztönzése, bátorítása az önállóságra, úgy hogy fokozottan figyeljenek lakókörnyezetükben élőkre, elsősorban kortársaikra, illetve a rászoruló idősekre és fogyatékkal élőkre, a kortárssegítő csapat tagjaként ismereteket, tapasztalatokat szerezzenek a devianciák világából, megismerjék a veszélyhelyzeteket, tisztába legyenek a segítő szervezetekkel és maguk is tudjanak segíteni a rászorulóknak. Cél még, hogy példaként szolgáljanak diáktársaiknak, akiket vonjanak be a bűnmegelőzési-, egészséges életmód és drogprevenciósi programokba, gondolkodásmódjukkal, életvezetésükkel segítsék a szűkebb környezetükben és a városban élő embereket. Jelenlegi programjaik elsősorban a fiatalok elkövetővé, áldozattá válásának megelőzésére, illetve a drogprevencióra irányulnak. A Kortárssegítő Klub szakemberek és kortárssegítő fiatalok részvételével működteti a városi rendezvényeken, valamint a fiatalok által kiemelten látogatott helyszíneken (pl. AquaCity rendezvényein) felállított „NO DROG PONTOKAT”, ahol felvilágosítást, útbaigazítást, segítséget lehet kapni drogproblémákkal kapcsolatban.

VIII.2. Gyermek- és fiatalkorúak elkövetett bűncselekményei, elkövetés okai:
/Rendőrkapitányság Zalaegerszeg adatai alapján/

**Gyermek és fiatalkorúak által jellemzően elkövetett bűncselekmények
(NETZSARU alapján*)**

Bűncselekmény megnevezése	Elkövetők és bűncselekmények					
	2013.		2014.		2015.	
	Gyerek-korú	Fiatalkorú	Gyerek-korú	Fiatalkorú	Gyerek-korú	Fiatalkorú
Testi sértés	0	21	0	22	0	20
Rongálás	0	4	0	3	0	0
Visszaélés okirattal	0	0	0	0	0	1
Erőszakos közösülés	0	2	0	0	0	0
Szemérem elleni erőszak	0	0	0	0	0	0
Zaklatás	0	2	0	0	0	2
Garázdaság	0	22	0	15	0	22
Visszaélés lőfegyverrel	0	0	0	0	0	0
Lopás	0	46	0	38	0	26
Betöréses lopás	0	9	0	6	0	0
Rablás	2	3	2	1	0	1
Zsarolás	0	7	0	8	0	0
Kábítószerrel való visszaélés	0	12	0	8	0	2
Egyéb	0	0	0	0	0	0
összesen	2	128	2	83	0	54
	130		85		54	

* megjegyzés: adott év január 01-nek megfelelő állapot

Gyermek és fiatalok sérelmére jellemzően elkövetett bűncselekmények

Bűncselekmény megnevezése	Sértettek és bűncselekmények					
	2013.		2014.		2015.	
	Gyerek-korú	Fiatalkorú	Gyerek-korú	Fiatalkorú	Gyerek-korú	Fiatalkorú
Testi sértés	0	10	0	6	0	6
Szemérem elleni erőszak	0	1	0	0	0	0
Garázdaság	2	3	0	0	0	5
Lopás	0	2	0	0	0	4
Visszaélés okirattal	0	0	0	0	0	0
Zsarolás	0	6	0	4	0	0
Kiskorú vesz.	21	5	6	2	4	3
Összesen	23	27	6	6	4	18
	50		12		22	

* megjegyzés: adott év január 01-nek megfelelő állapot

A mellékelt táblázaton ábrázolt statisztikai adatokat elemezve megállapítható, hogy a fiatalok leggyakrabban testi sértés, garázdaság, rongálás, valamint lopás bűncselekményeket követik el, és ugyanezeknek válnak legtöbbször áldozatává.

Az elkövető fiatalok nagy részéről elmondható, hogy rossz családi körülmények között élnek, illetve az anyagi nehézségek, valamint a szülők nevelési hiányosságai egyaránt közrejátszhatnak a gyermek elkövetővé válásában. A kisebb része, pedig bosszúból, vagy motiváció nélkül követi el a bűncselekményeket. A rendőrség tudomására jutott testi sértések túlnyomó része oktatási intézmény területén történt, leggyakrabban osztálytársak verekednek össze vélt, vagy valós sérelmek miatt. E bűncselekménycsoportba tartozó elkövető és az áldozat szinte kivétel nélkül közeli ismerős, osztálytárs, haveri kör tagjai. A garázdaság bűncselekményt szintén sokszor egymás sérelmére, nem ritkán oktatási intézmény területén, illetve közterületen követik el.

A fiatalok által elkövetett lopásokat vizsgálva megállapítható, hogy leginkább a műszaki cikkek számítanak célpontnak. Iskolából társaiktól mobiltelefont, Ipod-ot loptak el néhány esetben, több esetben pedig áruházakból tulajdonítottak el különböző műszaki cikket, ruhákat. Ezen kívül széles az eltulajdonított dolgok köre (terménydaráló, óvszer, napszemüveg, szeszesital, készpénz szerepel) az eljárásokban. A bűnügyeket vizsgálva megállapítható, hogy itt nem a kortársak sérelmére elkövetett bűncselekmények a jellemzők, az összes esetből csak néhány történt oktatási intézményben. A viszonyított időszakban az elmúlt 3 évet tekintve kimutatható egyes bűncselekmények elkövetésének csökkenése, (pl. kábítószerrel való visszaélés, rablás) Ellenben a testi sértéssel, illetve a garázdasággal, lopással kapcsolatos bűncselekmények száma alig változott az elmúlt 3 évben.

Az iskolák pedagógusaival történő kapcsolattartás során - a rendőrség tudomására jutott információkat az iktatott bűnügyekkel összevetve - megállapítható, hogy a fiatalok körében elkövetett bűncselekmények tekintetében nagy a látencia, mind a személy elleni, mind a vagyon elleni bűncselekményekből kevés jut a hatóság tudomására.

A kábítószer terjesztésével, fogyasztásával kapcsolatos adatok, tapasztalatok:

A tapasztalatok alapján megállapítható, hogy a tényleges drogfogyasztók, akik nem kerülnek a hatóság látókörébe, a táblázatban szereplő adatnak akár a tízszeresét is kitehetik. A korcsoportokat vizsgálva megállapítható, hogy a drogfogyasztásnak leginkább kitett réteg a 20-24 éves korú férfiak csoportja. Új elemként megjelentek az idősebb korosztályba tartozó fogyasztók a 40 év felettek is. Kivétel itt is a designer drogokat használók, akik a fiatalabb korosztályhoz tartoznak. A megfigyelések azt mutatják, hogy a pszichoaktív, és a pszichotrop anyagok mind jobban terjednek el, és egyre fiatalabb korosztály válik áldozatává ezeknek a szereknek.

A rendőrség kiemelt figyelmet fordít a családon belüli erőszak kezelésére és a kiskorúak védelmére is. A megelőzési munkával foglalkozó kolléga napi kapcsolatot tart a területünkön működő Gyámhivatalokkal, Polgármesteri Hivatalokkal, Család- és Gyermekjóléti központokkal, iskolák ifjúságvédelmi felelőseivel, Áldozatsegítő Szolgálattal, civil szervezetekkel.

Többségében a veszélyeztetett gyermekek védelembe vételével, ideiglenes vagy átmeneti nevelésbe vételével kapcsolatban, valamint az elhelyezés helyére történő szállítás során kéri a kapitányság közreműködését. Felkérésükre esetmegbeszéléseken és gyermekvédelmi tárgyaláson vesz részt a megelőzési munkával foglalkozó kolléga a rendőrség részéről. A család-, gyermek és ifjúságvédelemmel foglalkozó társszervek felkérésére a ZMRFK Bűnprevenziós Osztály munkatársai vettek részt az esetmegbeszéléseken és gyermekvédelmi tárgyalásokon, és egyéb tanácskozási alkalmakon.

A megelőzési és az ifjúságvédelemmel foglalkozó szakemberek tapasztalata is azt támasztja alá, hogy egyre gyakrabban találkoznak olyan fiatallal, aki alkoholos befolyásoltság alatt áll, illetve valamilyen gyógyszerre fogyaszt energia italt, és ez által bódult állapotba kerül, és így vesz részt a tanórákon.

A Család- és Gyermekjóléti központ és a Rendőrkapitányság megelőzési szakembere között az elmúlt évek során szoros, napi kapcsolat, jó együttműködés alakult ki, mely nemcsak családon belüli erőszakkal kapcsolatos intézkedésekre, hanem a megelőzésre is kiterjed.

Kábítószerhasználat: Zala megye területén a Zala Megyei Kórház Drogambulancia, valamint a Kiút Drogellenes Alapítvány végez drogfogyasztók és drogbetegek kezelésével kapcsolatos tevékenységet. Az általuk, valamint a nyomozó szervek által szolgáltatott adatokból megállapítható, hogy Zalaegerszegen – hasonlóan az országos adatokhoz – a marihuána használata jellemző leginkább, ezt követi az amfetaminokat használók köre. 2014 - 2015. évben jelentősen megnőtt a pszichotrop anyagot fogyasztók száma. Ezen kívül gyakori az egyes szerek (extasy, speed, kokain, marihuána) váltogatása, esetleg együttes használata.

Az utóbbi években emelkedett a kokaint használók száma is. A Drogambulancia tapasztalata szerint, főleg az idősebb korosztályra jellemző az ún. „hagyományos” szerek használata és minél fiatalabb korosztályról beszélünk, annál jellemzőbb a „dízájner” drogok fogyasztása. 13 és 14 éves fiatalokról van itt szó, akik már nem alkalmi fogyasztók.

A Drogambulancián kezelték között jelentős a napi használók aránya, míg a használat módjában a kevésbé veszélyes formákkal (elszívás, szippantás) találkoznak inkább. Jellemző a különböző fantázianevekkel illetett úgynevezett party-drogok, „dízájner” drogok drasztikus terjedése, amely a jogalkotókat is sürgős lépésekre serkentette. Ezekről a – közelmúltig legálisan hozzáférhető – szerekről elmondható, hogy gyors függőséget, illetve súlyos testi tüneteket váltanak ki a használók között. Szakemberek elmondása szerint a rövid távú tapasztalat az, hogy ezek az új szerek jóval veszélyesebbek a „hagyományos” kábítószereknél.

A Drogambulancia és a Kiút Drogellenes Alapítvány által kezelt kábítószer fogyasztók részben önként jelentkezőkből, részben elterelésre kötelezettekéből álltak. A drogambulancián 2014 és 2015. évben a 13-14 éves korosztályból 4-5 fő jelent meg. Volt olyan, aki kórházi intoxikációt követően érkezett és volt, aki a család kíséretében. A 15-18 éves korosztály esetében 25-30 főről beszélhetünk évente, közülük fele önként jön, a másik fele elterelés kapcsán jelentkezik.

Zalaegerszeg 2017. év végéig érvényes drogellenes stratégiáját 2011-ben fogadta el ZMJV Közgyűlése a 162/2011. (VI.23.) számú határozatával.

A zalaegerszegi középiskolások alkohol- és drogfogyasztási szokásairól három nagyszabású epidemiológiai felmérés is készült a múltban, legutóbbi a 2006-2007 évben. A munka szakmai gazdája a Zalaegerszegi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum, amely annak idején sikeres pályázatok útján, illetve önkormányzati támogatással teremtette meg a szakmai munka és a vizsgálatok pénzügyi forrásait. A város diákjai körében végzett felmérés eredményeit feldolgozó tanulmány szerint az eredmények riasztóak és mielőbbi határozottabb cselekvésre készítetnek: Míg 1993-ban minden ötödik, az ezredfordulón minden negyedik, 2008-ban pedig már minden harmadik zalaegerszegi középiskolás próbálkozott valamilyen tiltott vagy legális visszaélésre alkalmas szerrel. És ez a kép mára inkább romlott, mint javult. A középiskolások körében végzett korábbi vizsgálatok adatai alapján a tényleges drogfogyasztók, akik nem kerülnek a hatóság látókörébe, ennek a számnak akár a tízszeresét is kitehetik. A drogfogyasztásnak leginkább kitett réteg a 20-24 éves korú férfiak csoportja, kivétel itt is a designer drogokat használók, akik a fiatalabb korosztályhoz tartoznak.

Rendkívül fontos feladat tehát a drogprevenció. A folyamatosan zajló megelőző munka résztvevői az ifjúságvédelemmel foglalkozók, a drogambulancia munkatársai, a rendőrség, az önkormányzat illetékesei, a Zalaegerszegi Család- és Gyermekjóléti Központ, az iskolai védőnői hálózat, illetve az ifjúsági kortárs-segítők is.

IX. CIVIL SZERVEZETEKEL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS:

A gyermekvédelmi ellátásban – az önkormányzattal kötött szerződés alapján - egy óvoda (Szent Család Óvoda), valamint a Családok Átmeneti Otthonának működtetése történik egyház illetve civil szervezet (Szombathelyi Egyházmegye, valamint a Magyar Vöröskereszt Zala Megyei Szervezete) keretében.

A gyermekvédelmi rendszer szereplői, intézményei (pl. Gyermekjóléti Központ) a hatékonyabb szakmai munka, és a klienseinknek nyújtott segítő szolgáltatás érdekében számos civil szervezettel tartanak kapcsolatot (pl. Magyar Máltai Szeretetszolgálat Zalaegerszegi Csoportja, Nagycsaládosok Egyesülete, Egészség Egyesület, Társadalmi Egyesületek Zala Megyei Szövetsége, Zalai Bünmegelőzési Kortárs Segítő Klub, Autista Sérültekért Zalában Alapítvány, gyermekjogi képviselő stb...). A civil szféra bevonása egyes konkrét programokban, illetve esetekben nyilvánul meg.

Számos olyan rendezvény és program valósult meg, ahol a gyermekvédelem szereplőinek együttműködése, együttes fellépése tette hatékonyabbá a veszélyeztetettség megelőzésére irányuló tevékenységeket, szolgáltatásokat. Ilyen volt például a „**Veszélyvágta**” - tanéven átívelő bünmegelőző, drogprevenciós, egészségvédő komplex prevenciós programsorozat, melynek célja, hogy a fiatalok megismerkedjenek a rájuk leselkedő egészségromboló és biztonságukat veszélyeztető hatásokkal és környezeti ártalmakkal, így a tudatos életvezetéssel és választásokkal kiiktathassák az ártó tényezőket. Fontos része a programnak a toleráns és elfogadó attitűd személyiségbeli kialakítása is. Az ifjúság körében végzett felvilágosító és

megelőző munka számos, a szakterületen érintett szakma, társintézmény és civil szervezet összefogását követeli meg, ezáltal sokféle, komplexebb probléma-megközelítést eredményezve. A cél, hogy gyermekeink egészségesebb, tudatosabb életvezetésű, törvénytisztelő, toleráns, és a társadalom számára értékes, felnőtt generációvá növekedhessenek.

A már közel 20 éve zajló, időnként megújuló rendezvénysorozat a pedagógusok, az oktatási intézmények diákjai és a szakmai résztvevők körében is nagy népszerűségnek örvend. A drogfogyasztás következményeit, az éjszakai élet veszélyeit, a másság elfogadását, a különböző esettanulmányok elemzését, közlekedési ismereteket, baleset-megelőzést is magában foglaló komplex ismeretnyújtó program és vetélkedő minden évben a város középfokú oktatási intézményei tanulói számára kerül megrendezésre.

A programban a Zala Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Alosztálya, a baleset-megelőzés munkatársai, a Zala Megyei Kormányhivatal egyes főosztályai, ifjúsági védőnői hálózat, a Zalaegerszegi Család- és Gyermejkölési Központ, a Drogambulancia, az áldozatvédelem és a büntetés-végrehajtás, újabban pedig a tűzoltóság munkatársai is részt vesznek. A koordinációban önkormányzatunk is szerepet vállal csakúgy, mint a program finanszírozásában.

A Zalai Bűnmegelőzési Kortárssegítő Klub - a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum által - kortárssegítő fiatalok bevonásával működtetett NO DROG PONT standja ott van minden városi rendezvényen (Egerszeg Fesztivál, Egerszegi Búcsú, augusztus 20-i ünnepség, Gyermek Nap, Kábítószerellenes Világnap, „Őszi Kavalkád”). A kimondottan fiataloknak szánt programokon, koncerteken (pl. AquaCity-beli rendezvények) is jelen vannak, ahol felnőtt szakember vezetésével önkéntes munkát végeznek, segítve kortársaikat.

2011. évtől működik a Zalai Ifjúsági Bűnmegelőzési Egyesület 11-12 fő felnőtt szakember létszámmal. A 14-19 éves korosztályt képzik és foglalkoztatják kortárs segítőként, jelenleg kb. 130 fiattal dolgoznak. Az egyesület célja a rendőrség bűnmegelőzési tevékenységének segítése fiatalok bevonásával. 2015-ben az EFOP pályázati körben 2 Tanoda pályázatot is benyújtottak, a „Védőháló a családokért” pályázat készítése pedig most van folyamatban.

A kortárssegítő fiatalok az AquaCityben egész nyáron felügyelték a közbiztonságot, jelentősen csökkentve a korábbi évekre jellemző gépkocsi feltörések és lopások számát.

A Zalaegerszegi Polgárőr Egyesületek Szövetségének, valamint tagegyesületeinek főbb célkitűzése a városi közbiztonság és a közterületi bűnözés megelőzése. Az „Egy iskola egy polgárőr” mozgalom eddigi sikeres tapasztalatai azt mutatják, hogy szükséges a program folytatása és fejlesztése. E program keretén belül rendszeresen szerveztek általános iskolások és óvodások számára közlekedési és bűnmegelőzési képzéseket, programokat annak érdekében, hogy játékos formában közlekedési eszközökkel sajátíthassák el a közlekedési szabályokat.

A városban működő civil szerveződések elérhetőségét a személyes munkakapcsolatokon túl a Zalai Civil Életért Közhasznú Egyesületen belül a Civil Információs Centrum adatbázisa és kapcsolatrendszere is igyekszik biztosítani. Az egyesület törekszik a civil kapcsolatok feltérképezésére és működtetésére, az önkormányzat és a civil szervezetek közötti kontaktus és párbeszéd elősegítésére. Az ifjúsági szolgáltatások ellátásában jelentős szerepet vállal az Új Nemzedék Kontakplusz Iroda is.

A Zalaegerszegi Ifjúsági Kerekasztal létrehozásával is az volt az elsődleges cél, hogy az érintettek üljenek le közösen és konszenzus útján dolgozzák ki azokat a formális, szervezeti kereteket és tartalmi összetevőket, amelyek a gyermekekért, és a fiatalokért végzett együttes erőfeszítések alapját képezik. Zalaegerszegi Ifjúsági Kerekasztal mára 35 szervezet részéről közel 70 tagot számlál. A szereplők között és a tevékenységben ott vannak az egyházak képviselői is.

A Zalaegerszegi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) az elmúlt időszakban is működött, tevékenysége a 2001-es megalakulása óta folyamatos.

A FÓRUM saját "nevében" és tagszervezetei munkássága révén is évről évre sokat tesz a kábítószer probléma visszaszorításáért. Média megjelenésekkel, prevenciós programokkal, kiadványokkal, képzésekkel, előadásokkal, egészségvédő rendezvényeken való jelenléttel, a No Drog Pontok működtetésével és még számtalan eszközzel igyekszik a fiatal korosztályt megszólítani, segíteni, de tevékenysége érinti a szülőket, a pedagógusokat is. A KEF minden évben megrendezi azt a szakmai napot, amely a legújabb információkat továbbítja a szakmai körök és az oktatási intézmények felé.

A KEF működési színterei a család, az iskola, a munkahely, az egyházak, a média, az internet, és a gyermekvédelem intézményrendszere.

Bár az önkormányzat, a civil szféra, illetve a civil szervezetek egymás közötti kommunikációjára és összefogására is számtalan jó példa volt már az elmúlt évek folyamán, a kapcsolatépítés további fejlesztésre szorul.

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlése *Szociális, Lakás és Egészségügyi Bizottsága* – 11 igen, egyhangú szavazattal - az előterjesztést közgyűlési tárgyalásra alkalmasnak tartja [72/2016. sz. hat.].

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlése *Oktatási, Kulturális, Ifjúsági és Sport Bizottsága* egyhangúlag – 10 igen szavazattal – támogatta a határozati javaslatban megfogalmazottakat [56/2016. sz. hat.].

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata az előterjesztéssel egyetért, elfogadásra ajánlja a Közgyűlésnek [35/2016. sz. hat.]

Kérem a Tisztelt Közgyűlést a tájékoztató, illetve az alábbi határozati javaslat elfogadására.

Határozati javaslat:

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Közgyűlése a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló tájékoztatót elfogadja, felkéri a jegyzőt, hogy a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdésében foglaltaknak megfelelően küldje meg azt a Zala Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya részére.

Határidő: 2016. május 31.

Felelős: Dr. Kovács Gábor jegyző

Zalaegerszeg, 2016. május 05.

Balaicz Zoltán
polgármester